

givet den deres ubetingede Tilslutning. Vi er jo ogsaa naaet et lille Skridt fremad, idet vi nu i en 3—4 Aar har haft en Bevilling paa 25,000 Kr. paa Finansloven til Fremme af disse kommunale Efterskoler, som de kaldes paa Finansloven. 25,000 Kr. er kun en lille Sum til et saa stort Spørgsmaal, men Summen er jo ogsaa paa Finansloven anslaaet, saa den meget vel kan overskrides. Desværre er den ikke blevet overskredet; det har vist sig, at Summen har været stor nok, til, at man har kunnet efterkomme de Krav, der er stillede fra Kommunernes Side. Og dog er det saaledes, at der er gjort et udmærket Tilbud overfor de Kommuner, som vil oprette saadanne Skoler. Fra først af tilbød Staten at betale 50 pCt. af Udgifterne til Skolernes Drift og Etablering, men senere er vi gaaet til at yde Kommunerne et Tilskud af 75 pCt. af de Udgifter, som medgaar til disse Skolers Etablering og Drift.

Man kan spørge i denne Sag: Er der nu ogsaa Trang til at faa en saadan Ungdomsskole for den konfirmerede Ungdom? Ja, det er der i højeste Grad Trang til i vort Folk. Vi kan regne, at der hvert Aar ved Konfirmationsalderen gaar ud af vore Skoler 60,000 Dreng og Piger. Tager vi de 4 Aldersklasser 14—18 Aar, bliver det 240,000 Dreng og Piger, det her drejer sig om. Naturligvis tilbydes der Ungdomsundervisning til en Del af dem, men det er desværre kun en lille Part, denne Ungdomsundervisning tilbydes. Hvis jeg skal nævne, hvad vi har af Ungdomsundervisning her i vort Land, vil det blive: Aftenskolerne, de tekniske Skoler, Handelsskolerne, Efterskolerne, Landbrugsskolerne, Højskolerne, endvidere den Ungdom, der faar Forberedelse til den ene eller anden Eksamen, og jeg vil endvidere i denne Forbindelse nævne den Ungdom, som faar Undervisning i et eller andet enkelt Fag, f. Eks. i Gymnastik, Sang, Sløjd, Husholdning, Madlavning, Haandarbejde eller lignende. Men naar jeg nævner dette, ved jeg, at jeg har taget alt med, hvad vi har af Ungdomsundervisning her hos os, og saa vil jeg naa op paa et Tal af omtrent 80,000 unge Mennesker af begge Køn, som faar Undervisning i en eller anden af disse Former, men for de flestes Vedkommende i en meget mangelfuld og utilstrækkelig Form. Man vil se, at tilbage bliver to Trediedele af Ungdommen mellem 14 og 18 Aar, som ingen Undervisning faar ud over den, Barneskolen giver dem, det vil sige, at der er 160,000

unge Mennesker, som ikke faar anden Undervisning end den, de modtog i Barneskolen, og det er naturligvis dem, der kommer fra de fattigste Hjem, og det er dem, som gaar ud i de mest afhængige Stillinger, og det er endvidere dem, som i Skolen har faaet den tarveligste og ringeste Undervisning, for dem gøres der intet fra Samfundets Side, de faar gaa for Lud og koldt Vand, som man siger, de maa nøjes med den tilfældige Undervisning, man kan faa. Der er naturligvis Veje, ad hvilke de kan faa Undervisning, ved Læsning af Aviser eller Bøger, ved at høre Foredrag eller lignende, men en virkelig Undervisning tilbydes der ikke denne store Ungdom.

Ungdomsalderen imellem 14 og 18 Aar er en Overgangsalder i Menneskelivet, og det er et meget vanskeligt Afsnit for de unge. Ved 14 Aars Alderen er de unge endnu at regne for Børn, men alligevel med vaagnende Længsler og Drifter i sig. Vi maa huske paa, at ved 14 Aars Alderen er det saaledes, at to af de Magter, der hidtil har øvet deres store gavnlige Indflydelse paa de unge, slipper Taget i dem. Den ene af disse Magter er Skolen, den kan ikke følge sine Elever ud over det 14de Aar, saa maa den slippe Taget i dem, skønt mangfoldige af Lærerne sikkert gerne vilde have Løjlighed til at følge de unge endnu et lille Stykke frem i Livet; men hvad der er værre, er, at den anden Magt, som hidtil har øvet sin Indflydelse paa de unge, nemlig Hjemmene, maaske i de fleste Tilfælde slipper Taget i de unge, idet Hjemmene ikke længere kan have de unge hjemme hos sig, de unge kan ikke længere faa deres Underhold i Hjemmene, de maa ud mellem fremmede, og den Paavirkning, de der kommer under, har mange Gange en meget uheldig Indflydelse. Der er derfor al Grund til, at Samfundet netop i denne vanskelige Periode rækker de unge en støttende og hjælpende Haand, saaledes at Samfundet gør, hvad det kan, for at vejlede dem, for at dygtiggøre dem, for at føre dem frem ad de gode Veje. Denne Alder mellem 14 og 18 Aar er ganske fortrinlig til at paavirke de unge i. Evnerne er vel udviklede hos dem, bedre, end de var i Barneaarene, Sindet er modtageligt for Paavirkning baade i god og daarlig Retning, det er i denne Alder, Karakteren dannes, mange af de unge faar i denne Alder det Præg, de bevarer hele Livet igennem. Det er derfor, det gælder om, at de unge i den Alder kommer ind under den gode